Infektioner i njurar och urinvägar

Sorkfeber

Sorkfeber är en virussjukdom som sprids via skogssorkar. Ett vanligt sätt att bli smittad är att andas in damm från en plats där sorkar har varit. De allra flesta blir friska efter ett par veckor. Sorkfeber smittar inte mellan människor.

I Sverige finns sorkfeber nästan enbart norr om Dalälven, i Dalsland och i Värmland. Hur många som blir sjuka varje år varierar, men det brukar vara några hundra personer. En del år finns det fler sorkar än vanligt och då blir också fler människor sjuka.

Symtom

Det här är vanliga symtom på sorkfeber:

- Du får hög feber.
- Du får muskelvärk
- Du får huvudvärk.
- Du får mycket ont i magen och ryggen.

Viruset kan påverka njurarna

Sorkfeber kan leda till <u>akut njursvikt</u>. Det innebär att njurarna inte fungerar som de brukar. Det är tillfälligt och kan märkas genom att du kissar mindre i början av sjukdomen.

När och var ska jag söka vård?

Kontakta en vårdcentral om du tror att du har sorkfeber. Många mottagningar kan du kontakta genom attlogga in.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Så smittar sorkfeber

Sorkfeber orsakas av ett virus som sprids av skogssorkar. Viruset smittar via sorkars urin eller avföring, framför allt via direktkontakt eller om du andas in damm från en plats där sorkar har varit. Ett vanligt sätt att smittas av sorkfeber är till exempel att sopa i en sommarstuga eller källare där sorkar har varit.

Viruset kan vara smittsamt i minst två veckor, förmodligen längre. Det tar oftast en till tre veckor från att du har smittats tills du blir sjuk. Ibland tar det längre tid.

Sorkfeber smittar inte mellan människor.

Minska risken att smittas av sorkfeber

Du som bor i ett område där det finns risk att få sorkfeber behöver skydda dig från att bli smittad. Ha handskar på dig om du ska städa eller röra vid ställen där skogssorkar kan ha varit. Använd helst ansiktsmask av typen FFP3 när du behöver utsätta dig för smittorisk. En sådan mask kan du köpa i ett byggvaruhus.

För att undvika att det dammar bör du städa med våta metoder istället för torra. Till exempel bör du inte torrsopa eller dammsuga, utan istället använda rengöringsmedel och blöta engångstrasor. Använd engångshandskar och tvätta händerna noga efteråt.

Kratta fjolårsgräs efter regn eller vattning.

Behandling

Det finns ingen behandling mot sorkfeber, men de allra flesta blir friska efter en till två veckor. Vid behov kan du använda smärtstillande och febernedsättande läkemedel för att lindra besvären.

Ibland kan sjukdomen leda till att njurarna tillfälligt inte kan rena blodet som de ska. Då kan du behöva ligga på sjukhus och få hjälp med dialys.

Sorkfeber är en så kallad anmälningspliktig sjukdom. Det betyder att den läkare som upptäcker att någon har sjukdomen måste rapportera det till regionens smittskyddsläkare och till <u>Folkhälsomyndigheten</u>.

Påverka och delta i din vård

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Informationen ska gå att förstå

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett hjälpmedel.

MER PÅ ANDRA WEBBPLATSER

Folkhälsomyndigheten: Sorkfeber

Senast uppdaterad:

2024-07-31

Redaktör:

Rebecka Persson, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Lars Rombo, läkare, specialist på infektionssjukdomar, Infektionskliniken, Mälarsjukhuset i Eskilstuna

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177 I	
Kontakt I	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	